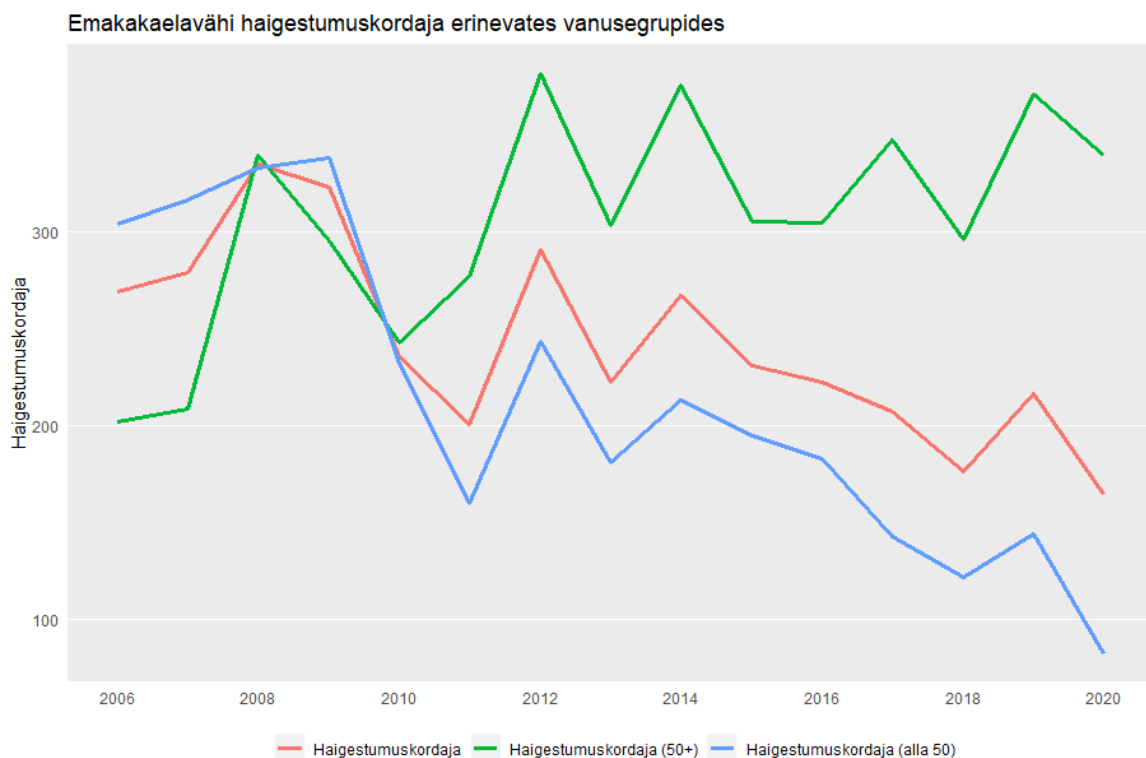


Emakakaelavähi haigestumuskordaja

Emakakaelavähi haigestumuskordaja (vt allolev joonis) kogu naiste populatsioonis (punane joon) on langustrendis viimased 11 aastat. Näiteks, kui aastal 2008 oli haigestumuskordaja üle 300 uue haigusjuhu/aastas/100 000 elaniku kohta, siis aastaks 2020 on see langenud 100 juurde. Kui võrrelda üksikuid aastaid, siis võib välja tuua ajutise sagenemise 2011->2012, 2013->2014 ja 2018-2019. Oluline on märkida, et vähki haigestumine 50+ aastaste naiste hulgas on kõik need viimased 11 aastat püsinud sama kõrge (roheline joon). Langustrendi taga on nooremad naised (nooremad kui 50), kelle hulgas emakakaelavähki haigestumine on languses (sinine joon).



Emakakaelavähi ravijuhtude ja HPV vakstineerituse seos

Tervisekassa andmeil on tänaseks vaktsineeritud HPV vakstiiniga 8063 inimest (so. 6,32% 9-26 aasta¹ vanuste naiste hulgast), neist 5640 on sündinud 2008 või hiljem:

Näiteks: 2008 aastal sündinud tütarlastest on vaktsineeritud HPV vastu 56%

Näiteks: 2007 aastal sündinud tüdrukutest – 22%

Näiteks: 2009 aastal sündinud tüdrukutest – 16%

Esmakordse emakakaela vähi diagnoosi saab aastas ca 100-120 naist (2019a 125 uut haigestunut ja 2020a 94 uut haigestunut). Koos uute juhtudega, saab emakakaelavähi ravi kokku üle 700 naise igal aastal (2019a 786 naist ja 2020a 712 naist).

¹ Soovituslik on vaktsineerida 9-12 aastaseid tütarlapsi. Lisaks, kes täna on vanuses 13-26, on soovituslik end vaktsineerida.

Tervisekassa
Analüütika osakond
Ksenia Niglas ja Dr. Kadri Haller-Kikkatalo
22.10.2021

Ühe emakakaevavähiga aastane keskmine ravikulu on ca 4000 EUR/aastas/patsient. Aastane ravikulu kõikide emakakaeva vähiga haigetele kokku on 110 000-150 000 EUR/aastas. Terve raviteekonna ravikulu keskmiselt ühe haige kohta on üle 16 000 EUR/patsient.

Uuringutest on teada, et vaktsineerimine HPV (tüvede 16 ja 18) vastu langetab vähijuhtude teket 55% protsendilt 33% peale. Võttes selle eelduse ja tõstes vaktsineerimise määra tänaselt 6%-lt 80%-le, saaksime ära hoida 40 vähijuhtu aastas².

Nelikümmend uut haigestunut aastas vähem, tähendab vähiravi vajaduse langust iga aasta ca 160 000 EUR. Kui soovida hinnata netokokkuhoidu, peaksime maha arvama veel vaktsineerimisele (ja skriiningutele) mineva kulu. Rahalisest kokkuhoiust enam on tähelepanuväärne arv 40 - just nii mitu noort naist saaks kaitstud emakakaeva vähi tekke eest, igal aastal.

² Meil on aastas ca 120 uut vähijuhtu. Kirjanduse andmeil, on 55% emakakaeva vähkidest tingitud HPV nakkusest, ehk 66 uut juhtu aastas. Vaktsineerimise efekt on langetada vähi haigestumist 55%-lt 33%-le (<https://www.cancer.org/latest-news/cervical-precancers-drop-since-introduction-of-hpv-vaccine.html>). Kui sihtrühm oleks vaktsineeritud, siis need 54 juhtumid moodustaksid 67% juhtumitest ja seega ülejäänud 33% ehk 26 juhtumit oleksid HPV tüvede 16 ja 18 tõttu. Täisvaktsineerimine (vähemalt 80% sihtrühmast) aitaks seega vältida $66-26 = 40$ uut emakakaeva juhtumit aastas.